

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

**Praxis Iurispatronatus Acquirendi, conseruandiq[ue] illud;
ac amittendi modos breuiter continens**

Viviani, Giuliano

Romae, 1620

Cap. 3. Iurispatronatus acquiritur re perfecta.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-61772](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-61772)

20pra artic. 21. & † si testator
mandet per hæredem eccle-
siam construi in fundo com-
muni cum alio, socius cogi de-
bet partem suam hæredi ven-
dere. Lambert. vbi supra ar-
tic. 22. & eadem ratione si
21 testator † mandet ecclesiam
construi in certo loco, & ibi
construi non possit, construe-

tur in alio loco de Dicecfa-
ni consensu, & hæres erit pa-
tronus. & si testator non de-
22 signet † ecclesiæ longitudi-
nem, vel latitudinem, Die-
cesanus arbitrabitur quid sit
agendum de his. Lambert.
vbi supra art. 24. & 25. vide
Card. Seraphin. decif. 1149.

CAPVT TERTIVM.

Acquiritur ius patr. re perfecta.

SUMMARIVM.

- 1 Ius patronatus acquiritur
re perfecta.
- 2 Qui cœpit ecclesiam adifi-
care cogitur eam perficere.
- 3 Et infra quinquennium te-
netur complere adificationem.
- 4 Promittens ecclesiam con-
struere complere cogitur.
- 5 Coactus perficiens eccle-
siam fit patronus.
- 6 Hæres coactus adificans
ecclesiam iussu testatoris fit
patronus.
- 7 Aliquando cogi potest quis
ad fundandam ecclesiam ex
causa necessitatis.

- 8 Qui cogi possint ecclesiam
adificare.
- 9 Dote incompetente quis non
fit patronus tanquam dotans,
sed ex privilegio.
- 10 Ius patr. potest reservari ha-
redibus, & extraneo.
- 11 Hæres si moriatur infra
tempus, quo debebat ecclesiam
adificare, tenetur eius hæres.
- 12 Relicta pro construenda
ecclesia si non sufficiant, con-
uertantur in pios usus, de
consensu Episcopi.
- 13 Ecclesiam tenetur adifica-
re hæres ex testamento imper-
fecto, si probari possit.
- 14 Hospitale si cõstrui debeat,
illius

illius vice non est construendum Monasterium.

Ius patronatus non acquiritur, nisi res sit perfecta, non enim sufficit fundare, & construere ecclesiam; sed requiritur illius perfectio: & ideo si quis coepit tantum aedificare ecclesiam, & alius perficiat, perficienti acquiritur ius patr. Lambert. de iure patr. lib. 1. part. 1. quaest. 4. artic. 1. ut si qui incepit morte impeditus, vel alio iusto impedimento destitisset, & si quis coepit ecclesiam aedificare, potest cogi eam perficere. §. si quis autem voluerit. Authent. de ecclesiast. tit. c. nemo. de consecrat. dist. 1. Lambert. artic. 2. vbi supra. tenetur tamen quis aedificationem comple- re intra quinquennium a die exordij si sit ecclesia, si au- tem locus pius intra annum, tam ipse, quam eius haeres. §. si quis aedificatione. Au- then. de eccles. tit. vbi lo- quitur de haerede, qui cum sit eadem persona cum de- functo, idem de defuncto vi- detur dicendum, vel hoc to- tum Episcopus arbitrabitur.

dicto c. nemo. vbi gloss. ver- bo domum. gloss. in cap. ad audientiam. il primo. verbo honor. de eccles. aedifican. Lambert. artic. 3. vbi supra; 4 idem procedit si quis promit- tat ecclesiam construere, compellitur enim id comple- re. Lambert. artic. 4. vbi su- pra, potest autem compelli per Dioecesanum ex officio suo, vel potest cogi actione in factum ab eo, cui facta est promissio, vel a quolibet de populo favore ecclesiae, quae actio in factum datur vbicunque aequitas suadet ta- lem actionem dari, vbi alia actio non est expressa. l. quia. 11. & ibi Bart. ff. de praescri- ptis verb. Lambertin. artic. 5. vbi supra. & quamuis co- actus quis t ecclesiam perficiat, tamen acquirit ius pa- tronatus. Lambert. artic. 6. num. 7. vbi supra, quamuis alij teneant hoc casu non ac- quirere ius patronatus. t idem est in haerede, qui ex iussu testatoris tenetur ecclesiam fundare, quamuis enim ta- lis haeres coactus faciat illud; tamen acquirit ius patr. Lam- bert. artic. 7. vbi supra, & ali- 7 quando qui t nec incepit, nec pro-

promisit ecclesiam ædificare potest cogi ad ecclesiam ædificandam ex causa necessitatis, vt in casu cap. 3. de eccles. ædifican. aliquando enim Episcopus, aliquando
8 populus, aliquando ꝑ curatus cogi potest ad ecclesiam ædificandam, vt per Lambert. artic. 8. vbi supra, & per eos acquiritur iuspatronatus.

Nunquam autem competit iuspatronatus, nisi re perfecta, scilicet ecclesia fundata, constructa, & dotata ꝑ competenter; nam si dos non sit competens iuspatronatus nõ dicitur tunc ex dotatione; sed ex priuilegio. Illustrissimus Dominus Cardin. Mantica decis. 320. num. 3. Rot. Roman. & consecrata: quod & in Altari procedit, secus in Hospitalibus, & alijs pijs locis, in quibus non cadit consecratio, vt per Lambert. artic. 9. vbi supra, & ꝑ potest
10 is, qui ecclesiam fundat, construit, & dotat, iuspatronatus sibi, & hæredibus suis, & alteri extraneo reseruare, de consensu tamen Episcopi. Lambert. artic. 10. vbi supra, &
11 si ꝑ testator mandet eccle-

siam construi per hæredem intra certum tempus, alias sit priuatus hæreditate, si intra dictum tempus moriatur hæres, tenetur hæres hæredis ad illam pœnam. Lambert. artic. 11. vbi supra. Si
12 autem ꝑ testator leget centum pro ecclesia, vel cappella construenda, & illa centum non sufficiant, hæres non tenetur supplere; sed illa centum conuerti possunt per hæredem in alium pium vsum de consensu Episcopi. Abb. in cap. nos quidem. de testam. vbi de hoc distinguit. num. 6. & 14. Lambert. artic. 12. vbi supra. Accedit,
13 quod si testator ꝑ mandet ecclesiam construi in testamento imperfecto, voluntas illa est seruanda, & venientes ab intestato ad hoc tenentur, si id probari potest fauore piæ causæ. Bart. per illum text. in l. in testamento. ff. de fideicom. libert. faciunt dicta per Felin. in cap. cum venerabilis. colum. 7. num. 26. de except. Lambert. artic. 13. vbi supra. si autem
14 testator ꝑ mandet per hæredem construi Hospitale, hæres vice illius non poterit con-

construere Monasterium. Card. in Clement. quia contingit. quæst. 4. num. 11. in

princip. de religios. domibus. Lambertin. artic. 14. vbi supra.

CAPVT QVARTVM.

Quæ dos debeat Ecclesiæ, & quando tradi debeat.

SVMMARIVM.

1 Dos ecclesia danda est sufficiens, & perpetua. 2 Dos dicitur quia datur. 3 Dos Ecclesiæ partim in mobilibus esse debet. 4 Et partim in immobilibus. 5 Dos si à minore detur ecclesiæ, non requiritur decretum Iudicis. 6 Dos prædicta potest constitui in re emphyteutica, seu feudali. 7 Non autem in usufructu. 8 Nisi aliquod precium usufructus habeatur. 9 Dos Ecclesiæ constituitur sicut mulieri. 10 Dos sponte, vel coactè datur. 11 Dos quomodo constituatur. 12 Dos ecclesiæ habet privilegia dotis mulierum.	13 Primum privilegium dotis. 14 Secundum privilegium. 15 Tertium privilegium. 16 Quartum privilegium. 17 Quintum privilegium. 18 Sextum privilegium. 19 Septimum privilegium. 20 Octauum privilegium. 21 Dotis privilegia triginta-septem. 22 Dotare coactus debet reficere expensas litis. 23 Dos constitui debet ante constructionem. 24 Episcopus antequam consentiat Ecclesiæ adificationi, debet dotis assignationem habere. 25 Episcopus si consecret ecclesiam indotatam, tenetur eam dotare. 26 Consensus Diocesani requiritur in dotis datione. 27 Dotans insufficienter non fit patronus. 28 Etiam si